

ORTADOĞU ÜLKELERİ MİLLİ MARŞLARININ SÖZ VE MÜZİK BİÇİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ*

Gülden Filiz ÖNAL¹

ÖZ

Marşlar bir milletin ortak duygularını, heyecanlarını, ümitlerini, birlikte var olma ve yaşama azmini, milli birlik duygularını terennüm eden, müzikli olarak söylenen manzum metinlerdir. Bireyler marşlar sayesinde, mensubu oldukları milletin dünyaya bakışı, tarihi geçmişi ve değer yargılarını dile getirmiş olurlar. Bu yönüyle milli marşlar, milleti oluşturan bireyler düzeyinde ortak bir payda oluşturarak, aidiyet duygusunun sürekliliğini sağlar ve birleştirici bir güce sahiptir. Bu çalışmada, yıllardır büyük çatışmalarla anılan Ortadoğu ülkelerinin milli marşları, söz ve müzik açısından incelenmiştir. Bu amaçla, random (rastlantısal) yöntemiyle örneklem gurubu oluşturulmuştur. Örneklem gurubunda yer alan ülkeler sırasıyla: Birleşik Arap Emirlikleri, İsrail, Lübnan, Mısır, Suriye ve Türkiye'dir. Çalışmada yer alan ülkelerin milli marşlarının müzik biçimine ilişkin bazı temel unsurları (ton, tempo, ölçü sayısı ve tartım kalıpları) incelenmiş; dört tanesinin majör tonda, iki tanesinin ise minör tonda bestelendiği, hepsinin 4/4 lük ölçü sayısında ve yürüyüş temposunda olduğu, tartım kalıpları çeşitliliğinde ise bir marşta 3, iki marşta 4, bir marşta 5 ve iki marşta 6 farklı kalıp kullanıldığı tespit edilmiştir. Edebi metin olarak değerlendirilen sözler ise başta millet olma duygusuna hitap eden bayrak ve vatan olmak üzere, politik gelişmeler, ulusal kahramanlar, ülke coğrafyası, ordu, tarihsel kişi ve olaylara kadar pek çok konuyu anlatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu, milli marş, söz, müzik.

*Bu çalışma, Uluslararası 1. Ortadoğu Sempozyumu'nda sunulmuş ve revize edilmiştir.

¹ Yrd. Doç. Dr. Kırıkkale Üniversitesi GSF Müzik Bölümü Müzik Bilimleri AD.

filizonal66(at)yahoo.com.tr

STUDY ON THE WORDS AND MUSICAL PATTERNS OF THE NATIONAL ANTHEMS OF THE MIDDLE EASTERN COUNTRIES

ABSTRACT

Anthems are poetic verses sung in a melodic harmony expressing a nation's feelings, enthusiasm, hopes, joy of coexistence and determination to survive. Thanks to anthems, people reflect their national values, historical background of their countries, and their way of thinking. In this direction national anthems have a unifying power creating a common ground for individuals that sustain continuity and the sense of belonging to a country. This study deals with the national anthems of the Middle Eastern countries where major conflicts have taken place for years in terms of music and lyrics. The random method was used to form the sample group. The sample group is composed of the United Arab Emirates, Israel, Lebanon, Egypt, Syria and Turkey. Some basic musical elements of the national anthems of the countries involved in the study have been investigated (tone, tempo, meter signatures and rhythm patterns). It has been found that four of them are composed in major tones, while two of them are composed in minor tones. All of these anthems are in 4/4 meter with walking pace tempo. As for the rhythm patterns; 3 different patterns are used in one anthem, while 4 different patterns are used in two, 5 different patterns in one, and 6 different patterns in two. The words which can be considered as literary texts are mostly about such unifying values as flag and homeland as well as political developments, national heroes, country geography, army, historical people and events.

Key Words: Middle East, national anthem, word, music.

Önal, Gülден Filiz. "Ortadoğu Ülkeleri Milli Marşlarının Söz Ve Müzik Biçimi Açısından İncelenmesi". *ulakbilge* 5. 9 (2017): 153-177.

Önal, G. F. (2017). Ortadoğu Ülkeleri Milli Marşlarının Söz Ve Müzik Biçimi Açısından İncelenmesi. *ulakbilge*, 5 (9), s.153-177.

Giriş

1. Marş

Marş, bir milletin ortak duygularını, heyecanlarını, ümitlerini, birlikte var olma ve yaşama azmini, milli birlik inancını terennüm eden ahenkli, müzikli olarak söylenen manzum metinlerdir (Çetin, 2010: 6). Marş, düzenli yürümeyi ve moral vermeyi amaçlayarak bestelenmiş müzik parçasıdır (Say, 1985: 799).

Marş kelimesi, Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğünde ise "Ritmî, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası" olarak tanımlanmıştır (4). Millî marş ya da ulusal marş, çeşitli törenlerde çalınıp söylenmek üzere bestelenmiş ya da düzenlenmiş, yurtseverlik duygusunu güçlendiren marş (Büyük Larousse, 1986: 7828).

"Ulusal Marş" kavramı (Almanca "Nationalhymne", İngilizce "national anthems") Latince "Hymne" kavramına dayanır. "Hymne" törenlerde müzik eşliğinde söylenen, "tanrıları veya kahramanları kutsayıcı övme ve yüceltme" şarkılarıdır. Bir şiir türü olarak "Hymne" ile "Nationalhymne"nin (Ulusal Marş) ilişkisi ise, daha önceden kullanılan veya sonradan yazılan "Hymne"nin resmi makamlar tarafından "Ulusal Marş" olarak onaylanarak tescil edilmeleridir. Övme ve yüceltme konusunda birbirlerinden ayrılmazlar (3).

Bu çalışmada, yıllardır büyük çatışmalarla anılan Ortadoğu ülkelerinin millî marşları, söz ve müzik açısından incelenmiştir. Bu amaçla, random (rastlantısal) yöntemiyle örneklem gurubu oluşturulmuştur. Örneklem gurubunda yer alan ülkeler sırasıyla: Birleşik Arap Emirlikleri, İsrail, Lübnan, Mısır, Suriye ve Türkiye'dir. Adı geçen ülkelerin millî marşları, bir eserin müzikal yapısında temel dinamikler olarak kabul edilen ton, tempo, ölçü sayısı ve tartım kalıplarına göre incelenmiştir. Marş biçimsel olarak "Dans" türüne çok yakındır. Yürüyüş anlamına gelmekle beraber, yürüyüşe uygun çalınabilen ya da söyleneblen müzik parçalarına denir. Yürüyüşten kasıt düzenli adımlar atılabilmesi olduğundan, marşlarda tartım ögesi ön plana çıkmaktadır. Bu yüzden marşlar 4/4, 2/4, 2/2 ölçülerinde ve bütün şarkı formlarında bestelenebilmektedir.

"Diğer bir açıdan bakıldığında, marşların büyük çoğunluğunun majör tonlarda bestelenmesi de insanlar üzerindeki coşku ve heyecan etkisini artırması açısından önemli bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır" (1). Çünkü marş formunda ideal olan yapı, basit bir melodi ve armonidir. Aynı durum sözler için de geçerlidir ve gerek bireysel gerek toplu olarak söylendiğinde anlaşılır ve coşkulu olması beklenir.

Milli marşlar çoğunlukla dil açısından sade ve iddiasızdırlar. Hedef, halk kitleleri olduğu için, kalıcı ve rahat anlaşılabilir sözcüklere ve toplu olarak söylendiklerinde de kolay telaffuz edilebilecek kavramlara yer verilir. Bu sayede aktarılacak istenen duygular (sevgi, barış vb.) ve kavramlar (birlik, bayrak, kahramanlık, ordu vb.) en kısa yoldan kitlelere ulaştırılır.

1.1. Milli Marşlar

Milli marşlar metin olarak düşünüldüğünde edebiyat araştırmalarına ve araştırmacılarına geniş bir alan yaratır. Her marşın ait olduğu ülkelere ve kültürlere göre değişiklik gösterdiği bilinmektedir. Araştırmalar, bazı ülke marşlarının sözlerinin başka ülkelere ait şairlerin kaleminden çıktığını göstermektedir. Mesela; İsrail milli marşının sözleri Orta Avrupalı-Yahudi Naftali Herz İmber tarafından ilk olarak 1878 yılında Ukrayna'nın Zolohiv kentinde 9 kıtalık bir şiir olarak kaleme alınmıştır. Hatta yazıldığı zamanın şartlarıyla, yıllar sonraki şartların değişimi ile de sözlerde değişiklikler olmaktadır. Yine İsrail milli marşının sözlerinde yer alan “Kudüs topraklarına geri dönme umudu”, zamanla özgür bir millet olma şeklinde değiştirilmiştir. Eski uygarlıklarda savaşta karşı tarafı ürkütmek, kaçırmak için sadece sözlü ve danslı olan marşlar, sonraki yıllarda Peru ve Yeni Zelanda yerlilerinin sesli müzik aletlerini dâhil etmesiyle, diğer ülkeleri de teşvik etmiş ve birçok ülke aynı zamanlarda besteciler bularak marşlarını bestelemiştir.

Dünyadaki en uzun milli marş Yunanistan Milli Marşı “Özgürlüğün Nidası”nın 158 mısraı vardır. Sözlü olarak en kısa ve en eski Milli Marş ise Japon Milli Marşı “Kimigayo”dur ve yaklaşık 1000 yıl önce yazılan bu marş sadece yaşlıların uzun ömürlerini kutlamak amacıyla dört satırdan ve 32 heceden oluşan destansı bir özellik taşır.

1.2. Milli Marşların İşlevleri

Milli marşlar, ait oldukları ülkelerin birliğini sağlayan ve bu anlamda da kimliklerini yansıtan özellikler taşıyan temel unsurlardan biri hatta en önemlilerindendir. Milli marş kavramı Anabritanica’da “Yurtseverlik duygusunun ifadesi olarak hükümet tarafından resmen onaylanmış ya da halk tarafından benimsenmiş sözlü müzik parçası” olarak tanımlanır (Ulusal Marş Maddesi). Eski bir müzik ansiklopedisi olan “The Grove” ise ulusal marş, “resmi vatanseverlik sembolü” olarak nitelendirmektedir. Savaş dönemlerinde yazılan milli marşlar, genellikle birbirlerine benzerler.

Milli marş, bir milletin varlığını, bağımsızlığını ve birliğini temsil eden sembollerden biridir. Semboller ilk insandan beri gerek fertlerin ve gerekse toplulukların hayatındaki soyut ve açıklanması zor kavramları somutlaştırarak, hem bu soyut değerlerin sonraki nesillere aktarılmasını kolaylaştırmış ve hem de farklı

algılama seviyelerindeki toplum fertleri arasında ortak bir değer zemini oluşmasına yardımcı olmuştur. Hatta Benedict Anderson bir adım daha ileri giderek modern ulus ve toplum yapısının sembollerle teşkil edilmiş hayali bir oluşum olduğunu vurgulamaktadır (Anderson, 1991: 46. Akt. Aktaş, 2013: 74). Milli marşlar özellikle sözleriyle, ülkenin o dönemde içinde bulunduğu şartlara göre millet olma bilincini, devlet kurma felsefesini, başka milletlere ve dünyaya bakış açısını ifade etmektedir. Birçok ülkenin milli marşı “milli ruhun” varoluşu için mücadeleye girdiği en kritik dönemlerde yazılmıştır. Bu sayede, milleti belli bir yöne sevk etmeye yönelik tavır sergilenmiştir.

Milli Marşların iki önemli işlevi olduğunu söylemek mümkündür. Ulusal işlevleri ve uluslararası işlevleri. Bu işlevler sayesinde Tajfel ve Turner’a (1979) göre; bireysel özelliklerimizin yanı sıra, doğduğumuz anda bize verilen sosyal kimliklerin (cinsiyet, etnik kimlik gibi), hem kendimizi tanımlamamızda hem de başkalarının bizi tanımlamasında ve bize karşı davranışlarında -olumlu ya da olumsuz- etkin rol oynadığını göstermektedir (Korkmaz; 2012: 2).

1.2.1. Milli Marşların Ulusal İşlevleri

Milli marşlar, ait oldukları toplumların tarihi, değerleri ve kültürleri hakkında bilgiler sunması bakımından önemlidirler. İşte bütün bu kavramlar, müziğin birleştirici gücü ile birlik ve bütünlüğü hedefleyen sözlerle de buluştuğunda toplumun bütünleşmesine önemli ölçüde katkı sağlarlar. “Milli marş, kamu hayatının çeşitli törenlerinde çalınmak ve söylenmek üzere her millî topluluğun benimsediği ve vatanseverlik duygularını dile getiren müzik parçası” (Meydan Larousse, 1981: 409). Bu bakımdan ulusal sembollerin pek çok kişide uyandırdığı güçlü duyguların, bu sembollerin sahip olduğu temsil özelliğiyle -milli marşların ülkelerin bağımsızlığını temsil etmesi gibi- açıklanabileceği söylenebilir (Geisler, 2005.akt. Korkmaz; 2012: 2).

“1789 Fransız İhtilali’nden sonra devletlerin hayatında anayasalarla birlikte milli marşlar da önem kazanmaya başlamıştır. Milli marşlar bir şairin kaleminden çıkmış olsa da onu benimseyecek, yıllarca, asırlarca dilinden düşürmeyecek olan milletin de karakterini yansıtmaktadır” (Bilgin, 2006: 23).

“Ulusal Marşlar”, ait oldukları ülkelerde resmi ve diğer törenlerde, ülkeden ülkeye değişmek üzere eğitim kurumlarında veya değişen vesilelerle çalınıp söylenir. Hatta “The Grove” adlı müzik ansiklopedisinin bahsettiğine göre Avrupa’daki bazı ülkelerde önceleri sinema ve tiyatrolarda da söylenirmiş.

1.2.2. Milli Marşların Uluslararası İşlevleri

Milli marşların uluslararası işlevleri, başka toplum ve devletlere yöneliktir. Bunlar da özellikle ülkelerin tanıtımları ve temsil edildikleri organizasyonlarda kendini gösterir. Yarışmalarda müsabakalardan önce ve özellikle de kazandıktan sonra çalınıp söylenen marşlar, birebir bizim bireysel başarımız olmamasına rağmen milletler için gurur kaynağı olmaktadırlar. Milli marşlar aynı zamanda devletlerin, başka ülkelere kendi kimliklerini belli etmek amacıyla mesaj verme aşamasında da etkin rol üstlenmektedir. Özellikle de sözlerde yer alan kavramlar o milletin millet olma bilincini, devlet kurma felsefesini, başka milletlere ve dünyaya bakış açısını ifade etmektedir. Dolayısıyla belli bir fert tarafından kaleme alınmış olsa da bütün bir milletçe kabul edilmesi ve sonraki nesiller tarafından benimsenmesi, hem millet anlayışını ve devlet tasavvurunu yansıttığı anlamına gelmekte hem de ait olduğu milletin ideolojik yapısını ya da önemli sayılan değerlerini ortaya koymaktadır.

Kısacası milli marşlar gerek ulusal gerekse uluslararası işlevleri bakımından bireysel, devletsel ve toplumsal hassasiyetlerde önemli bir konuma sahiptirler. Aynı toplumdaki bireylerin millet olma bilincini sağlayan bayrak, millet gibi unsurlarla beraber yürüyen en önemli ortak değerlerdendir. Bu unsurlar bireyleri ve toplulukları birbirine bağlayan, bir arada tutan ve dayanışmalarını sağlayan somut veya soyut değerlerdir.

2. Ortadoğu Ülkeleri Milli Marşlarının İncelenmesi

Araştırma betimsel olup durum tespiti yapılmış ve tarihsel desen kullanılmıştır. Bu araştırma, Ortadoğu Ülkeleri Milli Marşlarının söz ve müzik unsurlarının analizlerini yapmak amacıyla oluşturulmuştur. Bu amaç doğrultusunda, Ortadoğu’da yer alan altı ülke, random (rastlantısal) yöntemle örneklem grubunu oluşturmaktadır. Bu ülkeler Birleşik Arap Emirlikleri, İsrail, Lübnan, Mısır, Suriye ve Türkiye’dir. Aynı zamanda, örneklem grubunda yer alan ülkelerin Milli marşlarına ait genel durum da (isimleri, kabul yılı, bestecisi, güftecisi) Tablo1. de verilmiştir.

Tablo 1. Ortadoğu Ülkeleri* Milli Marşlarının Genel Görünümü

ÜLKELER	MARŞLARIN İSİMLERİ	KABUL YILI	BESTECİSİ	GÜFTECİSİ
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	Uzun Yaşa Vatanım (Ishy Biladi)	1971	Mohamad Abdül Vahab	Arif El Şeyh Abdullah El Hasan
İSRAİL	Ümut (HaTikvah)	2004	Samuel Cohen	Naftali Herz İmber
LÜBNAN	Lübnan Ulusal Marşı	1927	Wadih Sabra	Rashid Nakhle
MISIR	Anavatanım (Bilady)	1979	Sayid Derviş	Muhammed Yunus El Kadi ve Sayid Derviş
SURİYE	Anavatan Muhafızları (Humât el-Diyâr)	1936	Muhammed Flayfel ve Ahmed Salim Flayfel	Halil Merdam Bey
TÜRKİYE	İstiklâl Marşı	1921	Osman Zeki Üngör	Mehmet Âkif Ersoy

BAE Milli Marşı, Fa Majör tonda 4/4 lük ölçü sayısı ile yazılmış, toplam 24 ölçü ve 96 birim vuruştan oluşmaktadır. Temposu ve barındırdığı nota değerleri bakımından sakin bir görünüm sergilemektedir.

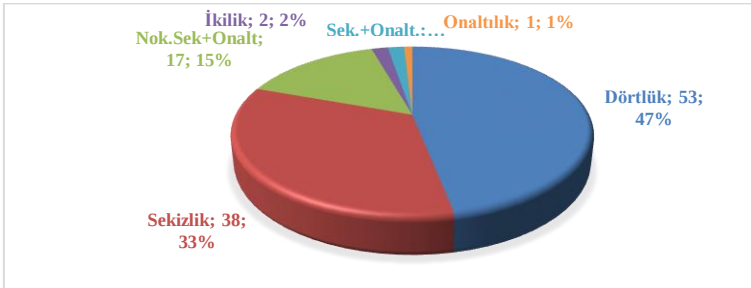
Tablo 2. Birleşik Arap Emirlikleri Milli Marşı Müziksel Görünümü

Tonu	Ölçü Sayısı	Temposu	Tartım Kalıpları					
Fa M (F)	4/4	Moderato (Orta)	İkilik	Dörtlük	Noktalı Sekizlik + Onaltılık	Sekizlik x 2	Sekizlik + Onaltılık x 2	Onaltılıkx4
			2	53	17	19	2	1
			Toplam: 96 Birim (Dörtlük) Vuruş					

Birleşik Arap Emirlikleri Milli Marşı, “Uzun Yaşa Vatanım” isminden de anlaşılabacağı üzere; vatan sevgisi, bayrak ve milli birlik kavramlarını işlemektedir. Resmi olarak 1971 yılında Mohammed Abdel Wahab tarafından bestelenen ve “Milli Marş” olarak kabul edilen esere 1996 yılında Arif Al Sheikh Abdullah Al Hassan tarafından söz yazılmıştır.

BAE Milli Marşı, Fa Majör tonda 4/4 lük ölçü sayısı ile yazılmış, toplam 24 ölçü ve 96 birim vuruştan oluşmaktadır. Temposu ve barındırdığı nota değerleri bakımından sakin bir görünüm sergilemektedir.

Grafik 1. Tartım Kalıplarının Yüzdelik Dağılımı

UZUN YAŞA VATANIM

Arif El Şeyh -Abdullah El Hasan

Yaşamım ülkem için, Arap Emirliği Birliği yaşasın!
Yaşadığım milletimin, dini İslâm, hediyesi Kuran
Ülkemi Allah'ın ismi ile koruyorum.
Ülkem, ülkem, ülkem
Allah seni zamanın kötülüklerinden korusun.
Yemin ettik ki çalışıp, inşa edeceğiz
Vefa ile çalışacağız, çalışacağız.
Yaşadıkça vefalı kalacağız.
Güvenliğimiz ve ilmimiz Arap Emirliği'nde var olsun!
Sen asaletin sembolüsün
Her zaman canımız sana feda olsun
Ruhumuzla seni koruruz ülkem!

Milli marşın sözlerinde, ülkelere olan sevgi ve bağlılıklarını İslam Dini ve Kur'an rehberliğinde dini motiflerle ifade etmektedirler. Bayrak kavramına da yer verilen sözlerde, ülke için samimi duygularla çalışmak gerektiği ve vatan için canlarını feda etmeye hazır oldukları belirtilmektedir. Çünkü Birleşik Arap Emirlikleri, Körfez'in en dinamik, tüm Ortadoğu ve K. Afrika Bölgesi'nin, hem politik hem de ekonomik olarak en istikrarlı ülkesidir.

2.2. İsrail Milli Marşı

Hatikva The Hope

Naftali Herz Imber

SAMUEL COHEN

Kol od ba- le- var pe- ni- ma, ne- fesh Ye- hu- di ho- mi- ya. Ul

fa- a- tay miz- rach ka- di- ma, a'- yin le- Tzi- yon tzo- fi- ya. Od lo af- da tik- va- te- nu,

ha- tik- va (bat) shzot al- pa'- yim li'- heyot am chof- shi be- ar- tze- nu e- retz Tzi- yon vi-

Y'ru- sha- la- yim. Li'- heyot am chof- shi be- ar- tze- nu e- retz Tzi- yon vi- Y'ru- sha- la- yim.

Bugün İsrail'in Milli Marşı “Umut” un sözleri, Orta Avrupalı-Yahudi Naftali Herz Imber tarafından ilk olarak 1878 yılında Ukrayna’nın Zolohiv kentinde 9 kıtalık bir şiir olarak kaleme alınmıştır. Bir Moldova ezgisi olan “Cucuruz cu frunza-n sus” temel alınarak Samuel Cohen tarafından aranje edildi ve 1897 yılında I. Siyonist Kongrede Siyonizm’in marşı kabul edilerek Paul Ben-Haim tarafından Ukrayna’da yaşayan Yahudilerin folklorik ezgilerinin etkisi altında kalınarak bestelenen marş, yeniden düzenlendi. 1948 yılında İsrail Devleti kurulana kadar birçok değişiklikler

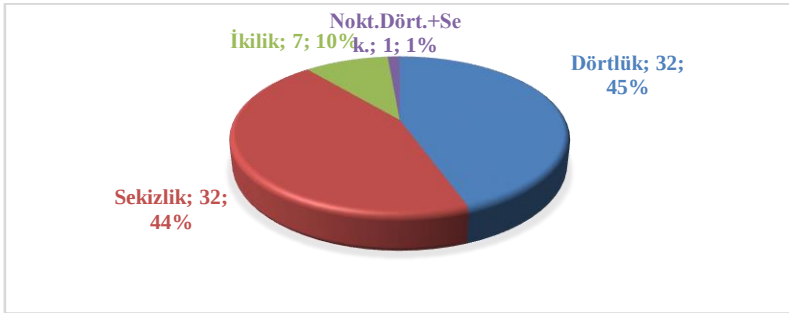
geçiren marş, devlet kurulduğunda gayri resmi olarak millî marş olarak ilân edilmiş, Marşın resmi olarak kabul edilmesi 2004 yılına kadar unutulmuştur.

Marş, Mi minör tonda ve duygusaldır. 4/4 lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Toplam 20 ölçü ve 80 birim vuruştan oluşmaktadır. Ritmik ve melodik yapısının karmaşık olmaması, ortalama bir tempo ve minör tonuyla duygusal bir marştır.

Tablo 3. İsrail Milli Marşı Müziksel Görünümü

Ton	Ölçü Sayısı	Temposu	Tartım Kalıpları			
Mi m (Em)	4/4	Moderato (Orta)	İkilik x 2	Dörtlük	Sekizlik	Noktalı Dörtlük + Sekizlik
			7	32	32	1
			Toplam: 80 Birim (Dörtlük) Vuruş			

Grafik 2. Tartım Kalıplarının Yüzdelik Dağılımı

UMUT

Naftali Herz IMBER

Kalbinde yer ettiği günden beridir,
Bir Yahudi'nin ruhu hasretle yanar;
Yüzünü şarka doğru çevirmiş,

Bir gözü hâlâ Siyon'u gözler.
 Umudumuz henüz kaybolmadı,
 İki bin yıllık bir umut bu:
 Yurdumuzda hür bir millet olmak.
 Siyon ve Kudüs'ün yurdunda.

İsrail milli marşı iki bin yıllık bir Yahudi beklentisini, “kızıl elmasını”, dini inanışların ve milli ihtirasların şekillendirdiği ve din ile milliyetin iç içe geçtiği bir “ülküyü” ifade etmektedir (Hang, 2003: 489, akt: Aktaş; 2013: 84).

2.3. Suriye Milli Marşı

Homat el Diyar

Mohammad and Ahmad Salim Flayfel

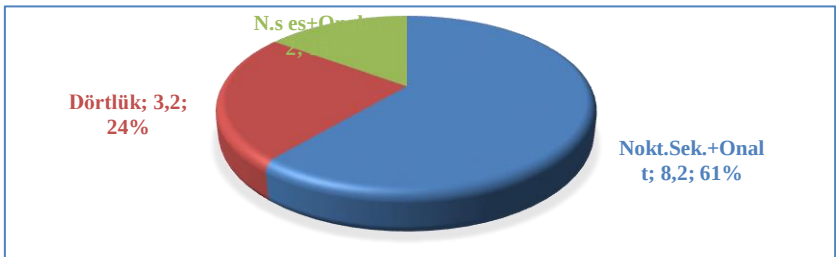
“Homat el Diyar”, Suriye'nin milli marşıdır. 1936 yılında Halil Merdam Bey tarafından yazılan marş, Mohammed – Ahmed Salim Flayfel tarafından bestelenmiştir. 1938 yılında ise “Milli Marş” olarak kabul edilmiştir. Vatanın birliği ve dirliği için gerekli olan her türlü çabanın gösterildiği, gökyüzüne uzanan dağlarda bile bunun hissedildiğinden bahsedilmektedir.

Marş, La Majör tonda ve 4/4 lük ölçü sayısı ile bestelenmiştir. Marşlarda en belirgin özelliklerden birisi olan eksik ölçü (auftakt) ile başlamış, yine marşın daha etkili ve vurgulu duyulmasını sağlayan noktalı nota değerleri çok sık kullanılmıştır. Toplam 20 ölçü ve 80 birim vuruştan oluşmaktadır. Temposu ise marş tempo, yani yürüme temposuyla uyumludur. Auftakt (eksik ölçü) başlamıştır.

Tablo 4. Suriye Milli Marşı Müziksel Görünümü

Tonu	Ölçü Sayısı	Temposu	Tartım Kalıpları		
La M (A)	4/4	Moderato (Orta)	Dörtlük	Noktalı sekizlik + Onaltılık	Noktalı sekizlik Es + Onaltılık
			38	40	2
			Toplam: 80 Birim (Dörtlük) Vuruş		

Grafik 3. Tartım Kalıplarının Yüzdelik Dağılımı

ANAVATAN MUHAFIZLARI**Halil Merdam Bey**

Ülkeyi koruyanlar, sizlere selam olsun!
Asla ve asla şerefini savunan insanların sırtı yere gelmez.
Aslanın evi asla yıkılmaz, girilmez.
Esad'ın gücü asla bitmez!
Şam'ın yüksek dağları göklere kadar uzanır.
Adı dağlarda parlar.
Vatanımız güneş ile aydınlanır.
Yaşadığın sürece yerden göğe kadar saygımız olsun.
Ülkemizi birleştiren, gökyüzünde parlayan bayrağımızdı!
Bayrak, insanların gözyaşları ile korundu.
Sen her gün şehitlerimizin kanıyla başımızın üzerinde dik durdun.
Senin için çok can feda oldu, bizim için geçmişin çok kutsaldı.
Senin için kendini kurban edenlerde, Rakib ve Atid koruma melekleri var.
Bizden, seni korumak için yeni doğmuş ve yetişmiş insanlarımız var.
Asla hayatımızı karartmadık ve marşımızın sesini alçaltmadık.

Birinci Dünya Savaşı öncesi bir Osmanlı toprağı olan Suriye (o zamanlar Suriye adı ile anılmasa da), Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşı kaybetmesi sonucu önce Fransız işgaline uğramış, ardından da 1920 yılından itibaren Fransız manda yönetimi altına girmiştir. Hemen ardından da Şam ve Halep merkezli devletler kurulmuştur. Bu iki devlet 1922'de birleştirilerek Suriye Federasyonu'nu oluşturmuşlar, 1925 yılında da Suriye devleti adını almışlardır. 1920-1946 yılları arasında Fransız idaresinde kalan Suriye, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Lübnan dışındaki siyasal birimlerin birleştirilmesiyle bugünkü sınırlarıyla bağımsız bir devlet olarak ortaya çıkmıştır.

Ancak bağımsızlık sonrası ülkeye siyasal istikrarsızlık ve darbeler damgasını vurmuştur. 1967 Arap-İsrail savaşında Suriye önemli su kaynaklarının yer aldığı Golan Tepe'lerini kaybetmiştir. Bu dönemde Savunma Bakanı olan Hafız Esad 16 Kasım 1970 tarihinde askeri ve kansız bir darbeye iktidarı ele geçirmiştir. Hafız Esad'ın 2000 yılında ölümünün ardından ise yerini oğlu Beşar Esad almıştır. 35 yaşında göreve gelmesinin ardından ilk yıllarda açıklık ve siyasi hoşgörü yanlısı bir tavır sergileyen Beşar Esad, medya üzerindeki kısıtlamaları gevşetmiş ve yolsuzlukla mücadele etmiş ancak ekonomi ve siyasette söz verilen kapsamlı reformları hayata geçirilememiştir (Yılmaz, 2011: 17-21).

Tarihinde de zorlu bir süreçle karşı karşıya kalan Suriye, etnik ve dinsel açıdan homojen bir yapıya sahip değildir. Milli marşlarının sözlerinde de geçmişte yaşananların tekrarlamaması ve ülkelerini korumak adına canlarından vazgeçmeye razı olduklarını dile getirmişlerdir.

2.4. Lübnan Milli Marşı

National hymn of Lebanon

Rachid Nakhle WADII SABRA

Koul lou na lil wa tan lil 'ou la lil 'a.
Chay khon na wal fa ta 'im da saw til wa
Bsh ron hoo bah hon rou dour ra tou ch char

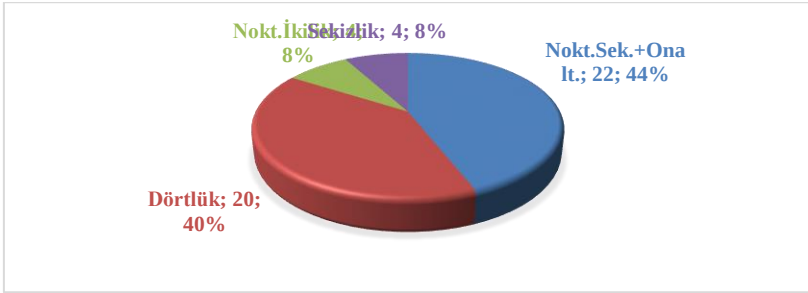
lam Mil ou 'ay ni za man say fou na wal ka lam Sah lou na wal ja bal man bi
tann Ons dou gha bl ma ta sa wa rat nal fi tann Char kou na kal bou hon a ba
kalm Bif dou hon bir rou hon ma li oul kont hain is mon hou 'is zoz hou moum zoz

Marş, sol majör tonda ve 4/4 lük ölçü sayısı ile bestelenmiştir. Marşın sözlü kısmı 14 ölçü ve toplam 56 birim vuruştan oluşmaktadır. Suriye Marşı'nda olduğu gibi söz eksik ölçü (auftakt) ile başlamış ve etkili ve vurgulu duyulmasını destekleyen noktali notalar çok sayıda kullanılmıştır. Temposu ise hızlı bir yürüyüş temposundadır. Marşın girişinde ve sonunda sekizer ölçü olmak üzere toplam 16 ölçü eşlik bulunmaktadır ve yürüyüş temposuyla uyumludur.

Tablo 5. Lübnan Milli Marşı Müziksel Görünümü

Tonu	Ölçü Sayısı	Temposu	Tartım Kalıpları			
Sol M (G)	4/4	Moderato (Orta)	Noktalı İkili	Dörtlük	Noktalı Sekizlik + Onaltılık	Sekizlik x 2
			4	20	22	2
			Toplam: 56 Birim (Dörtlük) Vuruş			

Grafik 4. Tartım Kalıplarının Yüzdelik Dağılımı

HER ŞEY BİZİM İÇİN ÜLKEMİZ İÇİN

Raşid NAKHLE

Her şey vatan için, zafer için, bayrak için
 Yüzyılların başından beri kalemimiz kılıcımızdır
 Tarlalarımız dağlarımız insanı insan yapar
 Sözümüz ve çalışmamız mükemmellik yolundadır
 Her şey vatan için, zafer için, bayrak için, her şey vatan için
 Genç yaşlı birleştik vatanın sesinde
 Şiddet zamanında ormanda aslanlar vardı
 Doğumuz onun kalbidir, sonsuza dek Lübnan
 Tanrısı onu her zaman korur
 Her şey vatan için, zafer için bayrak için, her şey vatan için
 Denizi, toprağı iki kıtanın incisidir
 Simgesi, iyiliğı iki kutbu doldurur
 Atalarımızın zamanından beri onun adı zaferdir

Onun zaferi onun sedirleridir, çağlar boyunca onun simgesi
Her şey vatan için, zafer için, bayrak için, her şey vatan için

Lübnan Milli Marşı, Raşid Nakhle tarafından yazılmış ve Wadih Sabra tarafından bestelenmiştir. Büyük Lübnan Devleti'nin ilanından 7 yıl sonra, 12 Temmuz 1927 tarihinde "Her şey bizim için ülkemiz için" ismiyle seçilmiş ve "Milli Marş" olarak kabul edilmiştir. İsminden de anlaşılacağı üzere ağırlıklı olarak vatan sevgisi kavramı işlenmiştir. Ayrıca, ülke için, bayrak için ve zafer için mükemmellik yolunda genciyle, yaşlısıyla durmadan çalışacaklarını anlatılmaktadır.

2.5. Mısır Milli Marşı

Bilady

SAVED DARWISH

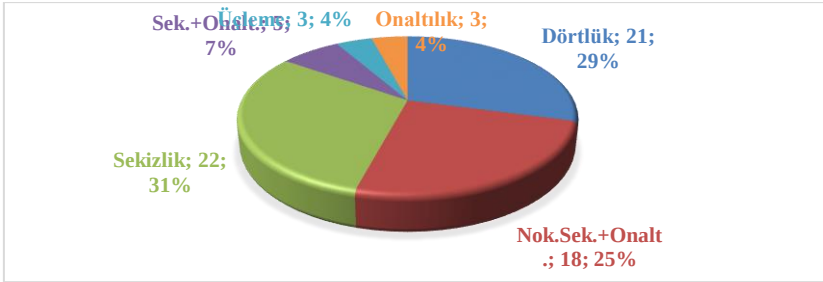
Mısır Milli Marşı “Anavatanım”, 1979 yılında resmi olarak kabul edilmiştir. Sözleri Muhammed Yunus El Kadi ve Sayid Derviş tarafından yazılmış, güftesi yine Sayid Derviş tarafından yapılmıştır. Günlük kullanımda ilk iki kıtası okunmaktadır.

Marş, Fa Majör tonda ve 4/4 lük ölçü sayısı ile bestelenmiştir. Toplam 20 ölçü ve 80 birim vuruştan oluşmaktadır. Diğer marşlarda olduğu gibi marş temposundadır. Auftakt (eksik ölçü) başlamıştır.

Tablo 6. Mısır Milli Marşı Müziksel Görünümü

Tonu	Ölçü Sayısı	Temposu	Tartım Kalıpları				
Fa M (F)	4/4	Moderato (Orta)	Dörtlük	Noktalı Sekizlik + Onaltılık	Sekizlik	Sekizlik + Onlt. X 2	Üçleme
			21	18	11	5	3
			Toplam: 80 Birim (Dörtlük) Vuruş				

Grafik 5. Tartım Kalıplarının Yüzdelik Dağılımı

ANAVATANIM

Sayid DERVİŞ

Vatanım, vatanım,
Sevgim senindir, kalbim senin.
Vatanım, vatanım, vatanım
Sevgim senindir, kalbim senin.

Mısır! Sen en değerli incisin!
Zamanın alnı üzerinde bir ışıksın!
Ey yurdum hür yaşa
Düşmanlarına rağmen selamette ol.

Mısır! Ey ülkelerin anası!
Gayem sensin, muradım sen,
Ve bütün insanlar üzerinde,
Nice lütufları vardır Nil'inin.
Mısır! Ey bolluk ülkesi!
Eski bir ihtişamla haleli.
Gayem düşmanı savmak,
Ve Allah'adır itimadım.

Mısır! Azizdir evlatların!
Sadıktır, topraklarının bekçisidir!
Onların ve benim birliğimle,
Gayene ulaşacaksın.

Vatanım, vatanım, vatanım
Sevgim senindir, kalbim senin.
Vatanım, vatanım, vatanım
Sevgim senindir, kalbim senin (Hang, 2003: 202).

Marş, isminden de anlaşılacağı üzere, tarihi köklerine ve coğrafi güzelliklerine işaret etmekte ve yoğun bir vatan sevgisini dile getirmektedir. Hatta bu öyle bir sevgidir ki bütün ülkelerin anası olarak görecekt ve özgürlük uğruna ülkesindeki düşmanları yok etmek için uğruna canını verecek türdendir.

2.6. Türk Milli Marşı

İSTİKLÂL MARŞI

Söz: Mehmet Âkif Ersoy
Müzik: Osman Zeki Üngör

Moderato

1. Kork- ma sön- mez bu şa- fak- lar- da yü- zen— al san-
2. Çat- ma kur- ban o- la- yım çeh- re- ni ey naz- lı hi-

cak Sön-me-den yur- du- mun üs- tün- de tū- ten en son o- cak O
lâl Kah- ra- man ır- kı- ma bir gül ne bu şid- det bu ce- lâl Sa-

be- nim— mil- le- ti- min yıl- dı- zı- dır par- la- ya- cak O be-
na ol— maz dö- kü- len kan- la- rı- mız son- ra he- lâl Hak- k'ı-

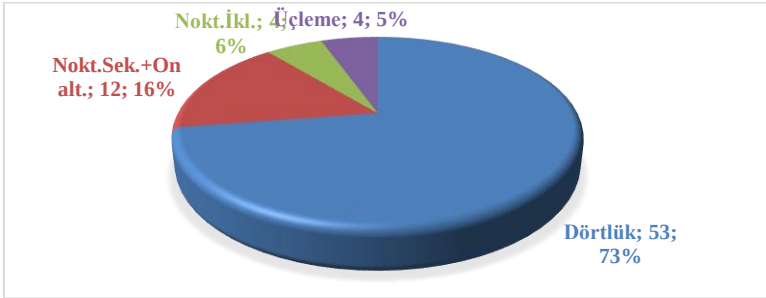
nim- dir o be- nim mil- le- ti- min dir an- cak
dır Hak- k'a ta- pan mil- le- ti- min is- tik- lâl

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Milli Marşı "İstiklâl Marşı" dır. İstiklâl Marşı'nın güftesi Mehmet Âkif Ersoy'un Milli Mücadele Hareketi'ne destek maksadıyla yazdığı bir şiidir ve açılan yarışmanın sonucunda Meclis'in 12 Mart 1921 tarihli oturumunda "milli marşımız" olarak kabul edilmiştir. Şiirin bestelenmesi için açılan ikinci yarışmaya ise 24 besteci katılmış, 1924 yılında Ankara'da toplanan seçici kurul, Ali Rıfat Çağatay'ın bestesini kabul etmiştir. Bu beste 1930 yılına kadar çalındıysa da 1930'da değiştirilerek, dönemin Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Şefi Osman Zeki Üngör'ün bestelediği ve bugün de söylenen beste yürürlüğe konmuştur. Orijinal tonu Gm (sol minör) olan Türk ulusal marşı daha kolay söylenebilirlik açısından Em (mi minör) tonuna transpoze edilerek icra edilmektedir. Türk Milli Marşı, mi minör tonda, 4/4 lük ölçü sayısı ile yazılmış, toplam 12 ölçü ve 48 birim vuruştan oluşmaktadır. Farklı birçok tartım kalıbını bünyesinde barındırmaktadır. Auftakt (eksik ölçü) başlamıştır.

Tablo 7. Türk Milli Marşı Müziksel Görünümü

Tonu	Ölçü Sayısı	Temposu	Tartım Kalıpları				
(Gm) Mi m (Em)	4/4	Moderato (Orta)	Noktalı İkili	Dörtlük	Nokt. Sek.+Onalt.	Çift Nokt. Dörtlük+On lt.x2	Üçleme
			4	16	12	2	4
Toplam: 48 Birim (Dörtlük) Vuruş							

Grafik 6. Tartım Kalıplarının Yüzdelik Dağılımı

İSTİKLÂL MARŞI

Mehmet Âkif ERSOY

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül, ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl!
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış, şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim: Bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Garb'ın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,

"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar.

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahi şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne na-mahrem eli;
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli
Ebedi, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder varsa taşım;
Her cerihamda, İlahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'sım!
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

İstiklâl Marşı, Türk milletinin maddî ve manevî değerler bütününe dile getirir. Hürriyet ve bağımsızlık yolunda kararlılık, azim, heyecan ve cesaretle yürümek, bayrak sevgisi, Türk milletinin şanlı geçmişi ve büyük ümitlerle dolu istikbali, Türk ordusunun kahramanlık ve faziletleri, vatanseverlik, Türk insanının Yaratıcı 'ya imanı ve kendine olan güveni ve nihayet, Türk milletinin ruhsuzluk, köksüzlük ve zalimlere karşı haykırışının sarsılmaz bir ifadesidir (Arık, 2010: 88).

Temaların net ifadelerle aktarıldığı ve sağlam bir yapısı olan İstiklâl Marşı'nda sırasıyla; ilk iki kıtada bayrağa hitap eder ve onun milletin varlığıyla beraber ebedî istiklâlini müjdeler. Üçüncü ve dördüncü kıtalarda Türk milletinin, ebedî hürriyet aşkı ve imanı ile düşman güçlere karşı direneceğini söylemektedir. Türk askerine hitap eden beşinci ve altıncı kıtalar, üstünde yaşadığımız yerlerin alelade bir toprak değil vatan olduğunu, onun düşmana çiğnetilmemesi gerektiğini telkin eder. Yedinci ve sekizinci kıtalarda sevilen pek çok şey kaybedilse bile vatanın kaybedilmemesini ve ezan seslerinin kesilmemesini niyaz eder. Dokuzuncu kıtada bu duası kabul edildiği takdirde kendi ruhunun da vecd içinde yükseleceğini söyler. Nihayet son kıtada yine bayrağa dönerek ona ve millete ebediyen çöküş olmayacağını, hürriyetin ve istiklâlin ebediyen onun hakkı olduğu müjdesini tekrar eder.

Milletin iradesine ve Allah'ın müminlere vaad ettiği zaferin er geç gerçekleşeceğine inanan Mehmed Akif'in şiirindeki özelliklerinden biri de millî ve ulvî değerler ile dinî motifleri dengeli bir şekilde kıtalara yerleştirmesidir. Bayrak, hilâl, yıldız, hak, hürriyet, istiklâl, yurt, millet, ırk, vatan, kahramanlık gibi millî kavramlarla iman, şehadet, helâl, cennet, Hudâ, ezan, mâbed, vecd gibi dini motifler birbiriyle uyum halinde ve zengin bir belâgatle kullanılmış, böylece Milli

Mücadele'yi gerçekleştiren halkın ruhunda mevcut iki önemli kavram İstiklâl Marşı'nın da iki temel temasını oluşturmuştur (2)

SONUÇ

Milli Marşlar, üretildikleri dönemlere ait siyasal, toplumsal ve sosyo-kültürel açıdan pek çok önemli bilgi barındırmaktadır. Bu sayede dile getirilmemiş birçok konu olmak üzere elde edilen bulgular, müzikoloji çalışmalarına ışık tutacaktır. Milli marşlar müziksel biçimi ve söz içeriği ne olursa olsun, ait olduğu toplumların, ülkelerin ya da milletlerin duygu ve ihtiyaçlarından doğan eserlerdir. Birleşik Arap Emirlikleri, İsrail, Lübnan, Mısır, Suriye ve Türkiye olarak belirlenen ülkelerin milli marşlarının söz ve müziksel biçimi açısından incelenmesi sonucunda:

Türk ve İsrail milli marşlarının minör diğer ülkelerin milli marşlarının ise majör tonda bestelendiği tespit edilmiştir. Marşların büyük çoğunluğunun majör tonlarda bestelenmesi, insanlar üzerindeki coşku ve heyecan etkisini artırması açısından önemli bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Hepsinin 4/4 lük ölçü sayısında olduğu tespit edilmiştir. Biçimsel olarak dans türüne yakın olan marşlar, yürüyüşe uygun müzik parçalarıdır. Yürüyüşten kastedilenin, düzenli adımlar atılabilmesi olduğundan, marşlarda tartım öğesi ön plana çıkmaktadır. Bu yüzden marşlar büyük çoğunlukta basit ölçülerde ve temposunun orta hızda (moderato) olduğu tespit edilmiştir.

Tartım kalıpları çeşitliliğinde; Birleşik Arap emirlikleri ve Mısır milli marşında altı farklı kalıp, Türk milli marşında beş farklı kalıp, İsrail ve Lübnan milli marşında dört farklı kalıp ve Suriye milli marşında ise üç farklı kalıp kullanıldığı tespit edilmiştir. Özellikle noktalı sekizlik kalıplarının hepsinde sıklıkla kullanılması, marşın coşku ve heyecanını artırması açısından önemli bir müzikal bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca konu ile ilgili müzik kaynakları incelendiğinde marş repertuarı içerisinde yaygınlıkla kullanıldığı görülen eksik ölçü (auftakt) de karşımıza çıkmaktadır.

Milli marşlar ait oldukları milletin varlığını, bağımsızlığını ve birliğini temsil eden sembollerden biridir. Marşların sözlerinde ağırlıklı olarak kullanılan vatan ve bayrak sevgisi ile dini kavramlar, toplulukların hayatındaki soyut ve açıklanması zor kavramları somutlaştırarak hem bu soyut değerlerin sonraki nesillere aktarılmasını kolaylaştırmakta ve hem de farklı algılama seviyelerindeki toplum fertleri arasında ortak bir değer zemini oluşmasına yardımcı olmaktadır. Marşların geniş kitlelere hitap etmesi gerekliliği ise metinlerin dilinin sade ve anlaşılır olmasını zorunlu kılmaktadır.

KAYNAKLAR

- Aktaş, H. (2013). Milli Marşların Siyaset Biliminin Bazı Kavramları Açısından Değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15 /2. 71-92.
- Anderson, B. (1991). *Imagined Communities*, Verso, London.
- Arık, Ş. (2010). İstiklâl Marşı ve Diğer Devlet Marşlarının Mukayesesi. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, sayı: 121, s: 80-88.
- Bilgin, A. (2006). *İstiklâl Marşı ve Üzerine Yapılan Çalışmalar*. Ölümünün 70. Yılında Mehmet Âkif Ersoy Sempozyumu. İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.
- Büyük Larousse, (1986). *Gelişim Yayınları*, C.13, s: 7828, İstanbul.
- Çetin, N. (2010). *İstiklâl Marşımızın Tarihi, Edebî, Dinî ve Kültürel Kaynakları*, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, 6-32.
- Erendil, M. (1992). Çağdaş Ortadoğu Olayları. *Genelkurmay Yayınları*, Ankara: 9.
- Kocaoğlu, M. (1995). Uluslar Arası İlişkiler Işığında Ortadoğu. *Genelkurmay Yayınları*. Ankara: 5.
- Korkmaz, L. (2012). *Pivolka*, Sayı: 21.
- Meydan Larousse, (1981). *Meydan Yayınevi*, C: 8, 409, İstanbul.
- Say, A.(1985). *Müzik Ansiklopedisi*. Cilt: 4, 799. Ankara: Sanem Matbaası.
- Yılmaz, M. E. (2011). *Suriye: Süreklilik ve Değişimin Çatışması*. Ortadoğu Analiz. Cilt:3 Sayı:30.Haziran <http://www.orsam.org.tr>

1. <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunigsed/article/viewFile/1025006118/1025005868>
2. https://www.tccb.gov.tr/assets/dosya/istiklalmarsi_aciklama.pdf.
3. <http://www.turkiyat.selcuk.edu.tr/pdfdergi/s17/tepebasili.pdf?ref=http://klipyeri.com>
4. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5407324c266f26.79242619